Dosarul nr. 2c-54/2019
2-19165009-38-2-17102019-1
Dispozitiv pronunțat public la 26 august 2024
Hotărîrea integrală întocmită la 01 octombrie 2024

HOTĂRÂRE
în numele Legii

26 august 2024 or.Rezina

Judecătoria Orhei sediul Rezina, Republica Moldova
Instanţa având în componenţă:
Președintele ședinței,
Judecător Veronica Cuculescu
Grefieri: Corina Cebotari, Olesea Gheorghiță, Diana Panfilii, Natalia Cătărău, Daniela Scurtu, Maria Calugher,

Cu participarea:
Reprezentantului reclamantului SRL „Newline Grains”, avocaților Cebotari Andrei împuternicit în baza mandatului seria și nr. MA 1444758 din 15.08.2019 și Andrian Bulachii, împuternicit în baza mandatului seria și nr. MA 2143107 din 18.07.2024,
Reprezentantului intervenientului accesoriu Î. M. C.I.A. „TRANSELIT” SA, avocatului Costin Sergiu, împuternicit în baza mandatului seria și nr. MA 2141318 din 01.04.2024,
Reprezentantului intervenientului accesoriu Catană Ion, avocatului Bîrcă Oleg, împuternicit în baza mandatului seria și nr. MA 1633896 din 02.08.2021,
Intervenientului accesoriu Catană Ion născut la *****,
În lipsa:
Reprezentantului pîrîtului SRL „CIMPETRU”, administratorului Pîntea Petru, citat legal,

examinând în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Newline Grains” împotriva SRL „CIMPETRU”, Î.M C.I.A. „Transelit” SA privind încasarea prejudiciului cauzat şi a cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T :

Argumentele participanților la proces:

La 16.10.2019, SRL „Newline Grains” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Cimpetru”, intervenient accesoriu ÎM CIA „Transelit” SA privind încasarea prejudicului, cheltuielile de judecată.

În motivarea cererii a menționat că, între SRL „Newline Grains” și SRL „TerraSelect” a fost încheiat contractual nr. 2205 de vînzare-cumpărare a semințelor de floarea soarelui. La 14.03.2019 S.R.L. „Newline Grains”, a încheiat cu S.R.L. „Cimpetru” contractul nr. E-15, prin care ultimul s-a obligat să transporte la data de 20.03.2019 în Federația Rusă, semințe de floarea soarelui în cantitate de 16 tone (1585 saci). Pentru onorarea obligațiilor contractuale, conform contractului, reclamantul a achitat pîrîtului suma de 2 200 $ SUA.

A menționat că, SRL „Newline Grains” a încheiat cu ÎM CIA „Transelit” SA contract de asigurare a încărcăturilor transportate CARGO nr. CG A003CH/2019 din 19.03.2019.

A explicat că, conform pct. 3.1.1 a contractului, bunurile care urmau să fie transportate au fost asigurate pentru toate riscurile.

Drept urmare, la 22.03.2019, a fost emisă polița de asigurare facultativă a încărcătorilor seria și nr. CG0049CH/19. Tot la data de 22.03.2019, SRL „Newline Grains”, a achitat în contul ÎM CIA „Transelit” SA. conform contractului de asigurare a încărcăturilor transportate CARGO nr. CG003CH/2019 din 19.03.2019 suma de 4 623 lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată.

La 27.03.2019, șoferul, angajat al pîrîtului, a telefonat reclamantul și i-a comunicat că a depistat că din încărcătură lipsesc 218 saci, care în conformitate cu INVOICE nr. 03-03/2019 a cauzat un prejudiciu în mărime de 9 265 euro. La fel șoferul a transmis drept dovadă reclamantului copia plîngerii depusă la poliție precum și confirmarea că plîngerea a fost acceptată și se examinează.

A adăugat că, la 05.04.2019, reclamantul a înaintat către ÎM CIA „Transelit” SA o cerere privind achitarea despăgubirii de asigurare, însă aceasta pînă în prezent nu a fost soluționată. Timp de aproximativ 4 luni, partea reclamantă și partea pîrîtă au purtat negocieri privind încheierea unei tranzacții de împăcare și întocmirea unui grafic de achitare a prejudiciului cauzat, însă, aceste lungi negocieri nu s-au soldat cu succes, reprezentanții pîrîtului invocînd că în acel moment se aflau într-o situație economică precară iar unii factori de decizie din cadrul companiei pîrîtului sunt urmăriți penal de către CNA, motiv, din care aceștia într-un final au refuzat să încheie o tranzacție de împăcare.

Totodată, partea reclamantă consideră că, rea-voința pîrîtului în achitarea despăgubirilor în termen este una evidentă și incontestabilă, ori, pîrîtul a indus intenționat în eroare reclamantul că dorește să încheie o tranzacție de împăcare, în realitate urmărind doar scopul de a tergiversa achitarea despăgubirilor. În opinia părții reclamante, doar prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile, imobile precum și pe mijloacele bănești aflate în conturile bancare ale pîrîtului în limita sumei revendicate de 9 265 Euro, taxa de stat în sumă de 5 800 lei, precum și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 5 000 lei va asigura executarea viitoarei hotărîri de judecată.

A solicitat, încasarea din contul S.R.L. „Cimpetru” în beneficiul reclamantului a sumei de 9 265 euro cu titlu de prejudiciu cauzat, a sumei de 5 800 lei cu titlu de

taxă de stat și 5 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și emiterea unei încheieri de aplicare a sechestrului pe bunurile mobile, imobile și pe mijloacele bănești aflate în conturile bancare al pîrîtului în limita sumei revendicate în pezenta cerere.

Prin încheierea din 21.10.2019, a fost admisă parțial cererea de asigurare a acțiunii, și s-a aplicat sechestru pe bunurile mobile și imobile ce aparțin cu drept de proprietate SRL „Cimpetru", în limita datoriei pretinse de 9 265 Euro (f.d.26-28, vol. I).

Ulterior, prin încheierea din 07.06.2021, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Cătană Ion.

Reprezentantul intevrvenientului accesoriu, Catană Ion, avocatul Oleg Bîrcă, a depus o referință asupra cererii de chemare în judecată prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată și constatarea lipsei raportului delictual între SRL „Newline Grains" și SRL „Cimpetru" și respectiv indirect cet. Cătană Ion.

În motivarea referinței a indicat că, cet. Catană Ion, efectuînd cursa Chișinău – Ciapaevsc, Samara, în baza contractului de transport nr. 2205 NLG încheiat între SRL „Newline Grains" și SRL „Cimpetru", aflîndu-se la volanul mijlocului de transport DAF cu n/î RZ AJ 366/M8o9RZ, încărcat cu marfă „semințe hibride de floarea soarelui pentru semănat" s-a oprit conform graficului de cursă pentru a se odihni la 26.03.2018 în intervalul orelor 08:00 – 20:00, într-o parcare din regiunea Jitomir, unde persoane necunoscute prin tăierea funiei de sigilat, au deschis ușile remorcii și au sustras 218 saci din hîrtie cu semințe hibride de floarea soarelui. Despre furtul nominalizat Catană Ion a aflat la sosirea în punctul de control „Bacevsk" unde reprezentantul serviciului vamal efectuînd controlul vamal a depistat deficitul de mărfuri în cantitate de 218 saci de hîrtie și deteriorarea cablului de sigilare.

În urma acestui fapt Catană Ion s-a adresat cu o plângere la organele de drept, fiind pornită cauza penală nr. 12019200070000241, pe semnele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 185 (Furtul) din Codul Penal al Ucrainei. Despre acest fapt imediat a informat atît transportatorul cît și clientul.

Totodată, aflînd despre examinarea prezentei cauze Catană Ion s-a adresat organelor de drept din Ucraina solicitînd informații despre cauza penală enunțată. Prin răspunsul nr. 1611202/01-2022 din 15.02.2022, oficiul de Poliție nr. 1 al Direcției de Poliție din cadrul Direcției Principale a Poliției Naționale în regiunea Jitomir a adus la cunoștință că, procedura penală cu nr. 12019200070000241 din 27.03.2019 ce privește sustragerea a 218 saci din hîrtie cu semințe hibride de floarea soarelui C-1 (F-1) pentru semănat, se află la cercetare preliminară pe semnele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 185 (Furtul) al Codului Penal al Ucrainei, unde sunt efectuate acțiuni necesare de cercetare, motiv din care în prezent este imposibil să fie furnizată o informație mai amplă fiind invocat secretul urmăririi penale.

A explicat că, în astfel de circumstanțe în raporturile juridice SRL „Newline Grains” și SRL „Cimpetru” respectiv indirect și cet. Catană Ion lipsește acțiunea ilicită (delictul), or, prejudiciul solicitat de a fi reparat de către reclamanta fost cauzat de alte persoane. Respectiv, din cele expuse se deduce cu certitudine că nu există o legătură cauzală între acțiunile pîrîtului și nemijlocit a intervenientului accesoriu Catană Ion și prejudiciul cauzat reclamantului.

A menționat că, cărăușul a executat prin intermediul lui Catană Ion toate obligațiile ce reies din contractul de transport și exigențele legale în materie, prevederile art. 1007 Cod Civil invocate de reclamant în motivarea acțiunii nefiind aplicabile raportului juridic respectiv, fapt ce denotă netemeinicia acțiunii.

La 09.06.2022, reprezentantul intervenientului accesoriu ÎM CIA „Transelit” SA, a depus referință asupra cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat admiterea acțiunii (f.d.214, vol. I).

În ședința de judecată din 23.06.2022 (f.d.219-222, vol. I), reprezentantul reclamantului, avocatul Andrei Cebotari, a depus cerere de concretizare a cerințelor prin care a susținut cele indicate în cererea de chemare în judecată și a mai adăugat că, inițial pîrîtul ÎM CIA „Transelit” SA, a refuzat achitarea primei de asigurare pe motiv că, nu există nici o confirmare cu privire la faptul că, încurcătura într-adevăr a fost furată și că a fost o infracțiune, motiv din care reclamanta pentru a-și recupera pierderile a înaintat cererea de chemare în judecată față de SRL „Cimpetru”. Ulterior, după prezentarea probelor cu privire la faptul că, a fost inițiată o cauză penală cu privire la furtul din 27.03.2019, acestea au fost prezentate repetat către ÎM CIA „Transelit” SA și prin aceeași cerere s-a solicitat emiterea unei Decizii pe marginea dosarului nr. 002/19CHAR ca urmare a furtului mărfii însă până în prezent nu au primit răspuns la respectiva scrisoare.

A solicitat admiterea integrală a cererii, încasarea în mod solidar din contul pîrîților SRL „Cimpetru” și ÎM CIA „Transelit” SA în beneficiul reclamantului prejudiciul material în sumă de 9 265 Euro, și a cheltuielilor de judecată pentru plata taxei de stat-5 800 lei și pentru asistență juridică -5 000 lei.

În ședința de judecată, ***reprezentantul reclamantului, avocatul Adrian Bulachii*** a indicat că, între S.R.L. „Newline Grains” și TerraSelect” a fost încheiat un contract de vânzare cumpărare a semințelor de floarea soarelui. În legătură cu necesitatea transportării mărfii în Federația Russă, S.R.L. „Newline Grains”, a încheiat un contract de transportare cu S.R.L. „Cimpetru” prin care S.R.L. „Cimpetru”, s-a obligat să transporte în Federația Rusă la data de 20.03.2019, 16 tone de floarea soarelui = 1 585 saci. Pentru onorarea obligațiunilor contractuale, conform contractului, S.R.L. „ Newline Grains” i-a achitat S.R.L. „Cimpetru” suma de 2 200 dolari SUA. Concomitent, a fost încheiat un contract de asigurare a transportării încărcăturilor cu Î.M. C.I.A. „Transelit” S.A. și conform pct.3.1.1 din contractului, bunurile care urmau să fie transportate au fost asigurate pentru toate riscurile. Drept urmare, la 22.03.2019 a fost emisa polița de asigurare. Ulterior, la data de

27.03.2019, șoferul intervenientul accesoriu, angajat al pârâtului, a telefonat reclamantul și i-a comunicat că a depistat că din încărcătură lipsesc 218 saci, care în conformitate cu INVOICE NR 03-03/2019 a cauzat un prejudiciu în mărime de 9 275 euro. La fel, șoferul a transmis reclamantului copia plângerii depuse la poliție precum și dovada că plângerea a fost acceptată la poliție. Prin urmarea, având în vedere existența contractului de transportare și a contractului de asigurare a mărfurilor, reclamantul a considerat oportun de a înainta cererea de chemare în judecată, prin care solicită încasarea în mod solidar de la pârâții a prejudiciului cauzat în sumă de 9 275 euro, 5 800 lei cheltuielile pentru taxa de stat și 5 000 lei cheltuieli pentru asistență juridică.

La întrebarea participanților la proces a menționat că, din actele de care dispun ei au doar contractul de transportare și polița de asigurare. Consideră că transportatorul urma să conteste decizia, fiindcă marfa nu era în posesia lor. Dispun doar de contractul de transportare și polița de asigurare. Nu cunoaște nimic despre careva acte - condiții de asigurare.

La întrebarea instanței a menționat că, nu poate să răspundă, ce se are în vedere la pct.3.1.1 din contractul de asigurare ,,cu excepția cazurilor specificate la pct.7.6 – pct.7.11" din condițiile de asigurare. Pretenția către transportator S.R.L. „Cimpetru" este că, transportatorul poartă răspundere de încărcătură până la locul destinației. Din câte cunoaște, restul mărfii din camion, a ajuns la destinație. Necesitatea asigurării mărfii este o procedură obligatorie, care se respectă pe toate contractele de transport. Cazul dat a fost asigurat deoarece suma era mare. Nu cunoaște care este soarta dosarului penal. Pe cazul dat, nu s-au găsit hoții. Conform contractului de vânzare cumpărare ,,TerraSelect" a achitat pentru marfa procurată în 6 tranșe, prima transă este efectuată la data de 31.05.2018. Conform contractului din 22.05.2018 marfa vândută către ,,TerraSelect" a fost transportată într-un singur camion. Sumele achitate mai înainte sunt relațiile lor contractuale, achitări în avans. Pentru 218 saci cu semințe de floarea soarelui, nu poate spune concret dar consideră că au fost compensați cu altă marfă ori restituiți banii. În răspunsurile primite de la Poliția Națională a Ucrainei, nu este specificat dacă este furt ori pierdere. Nu au o hotărâre irevocabilă care să justifice faptul că a existat un furt. Din acest considerent consideră că este o pierdere ceia ce este asigurat de contractul de asigurare.

La întrebarea avocatului Bîrcă Oleg, a menționat că, în contractul încheiat între S.R.L. ,,Newline Grains" și „TerraSelect" transmiterea dreptului de proprietate asupra mărfii are loc când aceasta ajunge la destinație. Reclamantul, nu a intervenit în procesul penal ca parte vătămată, însă a făcut o interpelare - răspunsul interpelării a fost prezentat în ședința de judecată. La 27.03.2019, șoferul Catană Ion, a transmis reclamantului drept dovadă că a fost comis un furt - copia plângerii. Nu cunoaște dacă s-a făcut o nouă declarație vamală la ieșire din Ucraina spre Federația Rusă cu privire la cantitatea mărfii, excluderea pierderii. Nu cunoaște cu certitudine dacă S.R.L. ,,Newline Grains" s-a implicat în incidentul respectiv. Având în vedere că este un

contract de transportare și o poliță de asigurare, intuiește că reclamantul s-a implicat dar nu cunoaște pînă la ce nivel. În opinia lor, delictul săvârșit de către S.R.L. „Cimpetru" este că, nu a asigurat integritatea mărfii în momentul transportării până la locul destinației prin acțiunea sa cărăușul a pierdut marfa.

Intervenientul accesoriu, Catană Ion, în ședința de judecată a menționat că, acțiunea nu o recunoaște. A adăugat că, a fost angajat la S.R.L. „Cimpetru", în calitate de șofer. A fost încărcat din or.Glodeni cu 1 585 saci de floarea soarelui, pe care urma să-i ducă în orașul Samara în Federația Rusă. La vama Otaci, de către vameși, a fost verificată mașina și era totul sigilat. Apoi s-a parcat într-o parcare neautorizată fără supraveghere din localitatea Jitomir, unde s-a pus la pauză până la ora 8:00. A doua zi, făcând un cerc în jurul camionului, a văzut că ușile de la camion erau încuiate și sigilate. Ajungând la vama din Bacevsc, vameșul a zis să-i deschidă ușile camionului. Când a mers în spate să deschidă ușile, a depistat că era ruptă sigila, iar în interior, 4 paleți erau goi, iar al 5-lea pe jumătate. Despre cele depistate l-a înștiințat pe dl Valentin, reprezentant al S.R.L. „Newline Grains" deoarece doar cu el avea legătură. Dl Valentin, i-a zis să solicite poliția și să facă poze la toate actele și să-i transmită prin telefon lui. A solicitat poliția din Ucraina din orașul apropiat, în vamă a stat 3 zile, în care poliția venea dimineața, numărau sacii și investigau, pe cazul dat s-a deschis dosar penal pentru sustragere. Cu această marfă, înapoi nu i-au permis să se întoarcă, i-au zis să meargă înainte. Ajungând în Federația Rusă, iarăși a perfectat actele, a scris lămurire și la fel a stat 3 zile. În Federația Rusă, acolo aproape de vamă a fost descărcat la un depozit de păstrare temporară, după care s-a întors acasă. Nu cunoaște cine a preluat marfa în continuare.

La întrebarea instanței a declarat că, prin telefon s-a implicat dl. Valentin, reprezentantul S.R.L. „Newline Grains" , ce îi spunea aceia el făcea. S-a întors acasă și peste un timp a fost telefonat de către S.A. „Transelit", care l-au chemat să scrie explicație. Adăugător nu a mai fost contactat. Pe teritoriul Ucrainei a avut doar un singur popas.

La întrebarea reprezentantului reclamantului, a menționat că, a depistat că lipsește o cantitate din marfă la ieșire de pe teritoriul Ucrainei. La intrare în Ucraina totul era în regulă. Indicațiile de a lăsa marfa în depozitul temporar a primit-o de la dl. Valentin reprezentantul S.R.L. „Newline Grains". Cu el direct nu a avut legătură, a avut legătură cu soția acestuia. Când a ajuns în R. Moldova, toate actele în original din Ucraina, le-a dat soției lui Valentin.

Reprezentantului intervenientului accesoriu, avocatul Bîrcă Oleg, în ședința de judecată a declarat că, susține referința. A menționat că, nu este un delict al transportatorului în sensul prevederilor Codului civil. Fapta care a avut loc pe teritoriul Ucrainei, conține elementele unei infracțiuni care este un raport juridic distinct de cel ce este reglementat de contractul de transport și Convenția CMR și Codul civil. Au o faptă penală, motiv din care proprietarul mărfii, ar putea revendica bunurile de la persoana în posesia cărui nelegitim se afla acestă marfă. Menționează,

că transportatorul conform normelor invocate mai sus nu are obligația de a angaja companie de pază, își execută obligațiile de transportare de la încărcare până la punctul de livrare. Reclamantul pretenții față de transportator, la momentul plasării mărfii în depozitul de păstrare provizorie nu a înaintat. Oamenii au înțeles, au recunoscut din start că prejudiciu a fost cauzat în urma unei infracțiuni. În baza căreia a fost întocmită o nouă declarație vamală și introdusă pe teritoriul Federației Ruse, motiv din care consideră ca nu este temei de a admite acțiunea înaintată față de transportator. În ceia ce privește asigurarea facultativă a transportării, consideră că acțiunea poate fi admisă în circumstanțele în care se atestă conform contractului și poliței de asigurare, anume (furtul ca caz asigurat) a fost asigurat. Conform contractului de transportare, transportatorul este obligat să asigure marfa din pct. A în pct. B , nu a oferit servicii de securitate ci servicii de transport. Totodată, încetarea procesului pe faptul că ofițerul nu a prelungit termenul nu este temei de reabilitate. Urma ca, proprietarul mărfii, să intervină să conteste decizia de încetare a procesului. A solicitat constatarea lipsei raportului delictual între SRL „Newline Grains" și SRL „Cimpetru" și respectiv indirect cet. Catană Ion și a respinge acțiunea ca neîntemeiată față de aceștia din urmă și a admite pretențiile înaintate față de asiguratorul ÎM CIA „Transelit", în temeiul contractului și poliței de asigurare, în cazul în care furtul "semințe hibride de floarea soarelui pentru semănat" constituie cel puțin unul din riscurile asigurate potrivit actelor juridice numite.

La întrebarea reprezentantului reclamantului, a indicat că, în cazul dat, de pierdere este responsabilă persoana terță- neidentificată, conform informației organului de urmărire penală. Conform contractului de transport cărăușul este responsabil de pierderea bunului, dar la caz acesta nu a cauzat o pierdere, pierderea a fost săvârșită de o altă persoană în urma unei infracțiuni. Raportul juridic care se află în examinare este unul distinct de răspunderea transportatorului prevăzută la art. 1007 Cod civil.

Reprezentantul intervenientului accesoriu ÎM CIA „Transelit", în ședința de judecată nu s-a prezentat, prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și a depus explicații scrise prin care a solicitat respingerea acțiunii reclamantului în partea pretențiilor ÎM CIA „Transelit" și compensarea cheltuielilor de judecată pentru serviciile avocațiale.

În motivarea explicațiilor a indicat că, la data de 22.03.2019, a fost emisă polița de asigurare nr. CG0049CH/2019, pentru Asiguratul SRL „Newline Grains", obiectul asigurării fiind Semințe de floarea soarelui F-1, C-1, 1585 saci, perioada de asigurare 22.03.2019 – 05.04.2019. La 22.05.2018, de către reclamant a fost încheiat Contractul nr. 2205NLG cu cumpărătorul mărfii „Terra Select" SRL (Federația Rusă) prin care cantitatea și denumirea produsului este (HC X 6008). Potrivit pct.4.2 al Contractului nr. 2205 NLG bneficiarul – Contractului de Asigurare urmează să fie „Terra Select" SRL. Potrivit Contractului nr. 2205 NLG la pct. 4.5. liniuța 9, beneficiarul Poliței de Asigurare a mărfii pentru toată suma, este „Terra Select" SRL. Tot în contractul nr.

2205 NGL la pct. 3.1., Vînzătorul, SRL „Newline Grains” s-a obligat să transmită marfa pînă la 01.03.2019.

Totodată, potrivit pct. 8.2. din Contractul nr. 2205 NGL toate neînțelegerile rezultate din Contractul nr. 2205 NGL, urmează să fie supuse arbitrajului – în concret – *”Arbitrajul Comercial Internațional pe lîngă Camera de Comerț a Federației Ruse, cu aplicarea legislației Republicii Moldova.”*

Iar potrivit Contractului nr. E-15 din 14.03.2019 Transportatorul conform pct. 25 răspunde pentru nerespectarea condițiilor și regulilor de transport pentru această încărcătură.

Potrivit Contractului de asigurare CG 0049CH/2019 – Pct 8.11.1 lit. a) din Contractul de asigurare CG0003CH/2099 din 19.03.2019, statuează că Cererea de despăgubire va fi însoțită de (acte obligatorii pentru instrumentarea dosarului de daune).

A mai adăugat că, la cererea de chemare în judecată, este indicat un INVOICE 03-03 care se pretinde de Reclamant că acesta ar stabili prejudiciul adus, or, au comunicat instanței de judecată că, în raporturi civile de vînzare cumpărare internațională de mărfuri persoanele folosesc astfel de documente pentru a justifica organelor fiscale și vamale valoarea tranzacțiilor lor. La fel, este notoriu și bine cunoscut pentru comercianții și organe de control, faptul că ”Invoice-urile” pot cu ușurință schimbate. Mai ales cele eliberate de companii nerezidente. La fel, este un fapt cunoscut că invoice-ul de fapt nu probează valoarea reală a bunului vîndut/cumpărat. Aceasta deoarece, în valoarea Invoice-ului se include de regulă beneficiul vînzătorului sau după caz- reducerea cumpărătorului sau alte costuri ascunse. Din aceste motive, astfel de documente nu pot fi folosite ca bază pentru stabilirea întinderii reale a prejudiciului în raporturi de asigurare.

Totodată, în raporturi juridice de asigurare, apărute între asigurat și compania de asigurare nu pot fi utilizate invoice-uri, mai ales cele eliberate de companii din regiuni ce nu pot fi verificate autenticitatea acestora.

A mai precizat că, factura fiscală eliberată de către un agent economic rezident al altui stat (în practică o astfel de factură se numește ”invoice”) nu prezintă un document ce ar permite luarea în cont a valorii. În același timp, ea nu poate fi reflectată în evidența contabilă a agentului economic autohton în cazul cînd există și (i) Declarația Vamală, pentru importul de bunuri materiale și (ii) Actul de prestare a serviciilor sau un alt document aplicat în practica internațională pentru import de servicii.

A mai menționat că, agentul economic național, este obligat să declare și să achite TVA în bugetul de stat la momentul achitării propriu-zise a serviciilor. În dependență de tipul serviciilor importate și prevederile acordurilor internaționale de evitare a dublei impuneri.

A dedus că, suma de 9 265 de Euro, nu se regăsește în nici un înscris, or, în cazul în care Reclamantul a achitat sau a suportat un prejudiciu față de Cumpărătorul

mărfii „Terra Select” SRL, urma să prezinte probe prevăzute de Regulamentul cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN (i) *ordin de plată*, transfer bancar, urmează să conțină un șir de elemente obligatorii. Raporturile juridice în cazurile de asigurare benevolă (facultativă) dintre asigurat și asigurător, drepturile și obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin contractul de asigurare. Din ce caz, consideră că, nu există dovada prejudiciului real suportat, or, constatarea de lispă a 218 saci, sunt declarații ale șoferului camionului.

Totodată, din explicațiile șoferului, Ion Catană, din 22.04.2019, se constată că – automobilul a fost parcat în parcare neautorizată din preajma cafenelii fără plată. Reclamantul la etapa pregătirii dosarului de daune și instanța de judecată nu a prezentat dovada adresării către asiguratorul Transportatorului și Transportator, or, a fost cazul unde se pune în discuție culpa Transportatorului.

A explicat că, la caz sunt întrunite condițiile prevăzute de *Lege pentru angajarea răspunderii civile a pîrîtului*, transportatorul SRL „Cimpetru” care este responsabil pentru *pierderea parțială a mărfii, corespunzător urmează să achite prejudiciul cauzat reclamantului în sumă reală care a fost despăgubit „Terra Select”.*

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind participanții la proces prezenți în ședința de judecată, studiind materialele cauzei în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia despre necesitatea admiterii în parte a cererii de chemare în judecată depuse de către SRL „Newline Grains” împotriva SRL „Cimpetru”, Î.M C.I.A. „Transelit” SA privind încasarea prejudiciului cauzat şi a cheltuielilor de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) şi (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) CPC instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 131 alin. (1) şi (2) CPC, explicaţiile date de părţi şi intervenienţi asupra circumstanţelor care le sânt cunoscute şi care au importanţă în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe. Instanţa poate considera suficiente pentru proces circumstanţele determinate în baza explicaţiilor uneia dintre părţi dacă cealaltă deţine proba solicitată de instanţă, dar nu o prezintă.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) şi (3) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

În speță s-a constatat că, între SRL „Newline Grains” și SRL „TerraSelect” a fost încheiat contractual nr. 2205 de vînzare-cumpărare a semințelor de floarea soarelui (f.d.10-11, vol. I). Totodată, S.R.L. „Newline Grains”, a încheiat contractul nr. E-15 din 14.03.2019 cu S.R.L. „Cimpetru”, prin care ultimul s-a obligat să transporte la data de 20.03.2019 în Federația Rusă, semințe de floarea soarelui în cantitate de 16 tone (1585 saci). Pentru onorarea obligațiilor contractuale, conform contractului, reclamantul a achitat pîrîtului suma de 2 200 $ SUA (f.d.12, vol.I).

La fel, SRL „Newline Grains” a încheiat cu ÎM CIA „Transelit” SA contract de asigurare a încărcăturilor transportate CARGO nr. CG A003CH/2019 din 19.03.2019 (f.d.13-15, vol. I).

Drept urmare, la 22.03.2019, a fost emisă polița de asigurare facultativă a încărcătorilor seria și nr. CG0049CH/19 (f.d.16, vol. I). Tot la data de 22.03.2019, SRL „Newline Grains”, a achitat în contul ÎM CIA „Transelit” SA, conform contractului de asigurare a încărcăturilor transportate CARGO nr. CG003CH/2019 din 19.03.2019 suma de 4 623 lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată (f.d.17, vol. I).

Luînd în considerație că contractul de asigurare a bunurilor și contractul de transport au fost încheiate la 19.03.2019 și respectiv 22.03.2019, precum și incidentul în cauză a avut loc la 27.03.2019, speței în cauză îi sînt aplicabile prevederile Codului civil în redacția din 01 martie 2019.

Conform prevederilor art.19 Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale, precum şi beneficiul neobţinut prin încălcarea dreptului.

Conform art.5 alin.(3) al Legii cu privire la asigurări nr.407 din 21.12.2006 (în vigoare la acel moment), în asigurarea benevolă (facultativă), raporturile dintre asigurat şi asigurător, drepturile şi obligaţiile fiecărei părţi se stabilesc prin contract de asigurare.

Prevederile art.3 lit.b) al Legii nominalizate stipulează că obiectul asigurării îl constituie interesele patrimoniale ce nu contravin legislaţiei Republicii Moldova, corelate cu bunuri, credite şi garanţii, pierderi financiare ale persoanelor fizice şi ale persoanelor juridice (asigurarea de bunuri).

Conform art.1822 Cod civil, Prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părți (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz,

terțului păgubit o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

Art.1825 Cod civil, prevede că contractul de asigurare poate stipula unul sau mai mulți asigurați, beneficiari sau persoane asigurate.

Astfel, instanța de judecată atestă că la data de 19.03.2019 între SRL „Newline Grains" în calitate de asigurat și ÎM CIA „Transelit" SA în calitate de asigurător, a fost încheiat contractul de asigurare a încărcăturii în timpul transportului (f.d.73-76, vol. I).

Conform pct.1.1. din contract, obiectul contractului îl constituie obligațiile care apar între Asigurator și Asigurat la asigurarea încărcăturii în conformitate cu „Condițiile speciale pentru asigurarea transportului de încărcături " ale ÎM CIA „Transelit" SA, care fac parte integrantă din pezentul contract. Conform pct. 1.2caracteristicile încărcăturii transportate sunt indicate în polița de asigurare (f.d.73).

Conform Poliței de asigurare nr. CG0049CH/2019, valoarea de asigurare a bunurilor a constituit suma de 67 362, 50 Euro (f.d.16).

Prevederile art.7 alin.(1) al Legii cu privire la asigurări nr.407 din 21.12.2006 stipulează că prima de asigurare reprezintă suma pe care asiguratul este obligat să o plătească asigurătorului, la eliberarea poliţei de asigurare, în modul şi în termenul prevăzut de contractul de asigurare, în schimbul preluării de către asigurător a riscului asigurat.

Conform pct.5.1.Mărimea primei de asigurare este stabilită de asigurator în funcție de natura încărcăturii, condițiile și durata transportului. Pct.5.2 prevede că prima de asigurare este indicată în polița de asigurare.

Conform poliției de asigurare în speță prima de asigurare a constituit 4 632, 93 lei (f.d.16, vol.I), care a fost achitată de SRL „Newline Grains" și la data de 22.03.2019 (f.d.17, vol. I).

Totodată, părțile contractante au convenit că marfa va fi asigurată de toate riscurile în perioada 22.03.2019 ora 00.00 și 05.04.2019 ora 24.00 (f.d.17, vol. I).

În continuare, instanța de judecată reține că în speță s-a stabilit că, la data de 27.03.2019, șoferul angajat al pîrîtului Catana Ion, a telefonat reclamantul și i-a comunicat că a depistat că din încărcătură lipsesc 218 saci de hîrtie cu semințe de floarea soarelui. Totodată, intervenientul Catana Ion, pe faptul sustragerii parțiale a încărcăturii s-a adresat la organele de drept ale Ucrainei, unde cererea a fost înregistrată și a fost deschis dosar penal (f.d.19-20,72-73, vol. I).

La data de 28.03.2019 a fost întocmită cererea privind achitarea despăgubirii de asigurare (f.d.21, vol.I). Ulterior, reprezentantul reclamantului, avocatul Andrei Cebotari, a întocmit o cerere prealabilă adresată SRL Cimpetru, prin care a solicitat remedierea situației create prin achitarea integrală a sumei datoriei formate pînă la data de 03.09.2019.

Conform pct.3 din Contractul general nr. CG 0003CH/2019 de asigurare a încărcăturii în timpul transportului (CARGO), Contractul de asigurare este încheiat

pentru transportul încăcăturii în conformitate cu cererea de asigurare, atașată la Polița de asigurare, în următoarele condiții: 3.1.1. „Cu răspundere pentru toate riscurile”: Conform contractului de asigurare încheiat cu această condiție, se compensează următoarele: - daunele cauzate de deteriorarea sau pierirea integrală ori parțială a încărcăturii, produsă din orice motiv, cu excepția cauzurilor specificate la pct. 7.6 – 7. 11 din Condițiile de asigurare (cu excepția clauzei de insolvență sau neexecutare a obligațiilor de către proprietarii, transportatorii, administratorii sau operatorii unei nave ori al altui vehicul; - daunele, cheltuielile aferente avarierii generale; - toate cheltuielile necesare și rationale pentru salvarea mărfii, precum și pentru reducerea prejudiciului și stabilirea mărimii lui dacă prejudiciul este recuperat conform condițiilor de asigurare. (f.d.91).

Conform art. 1411 Cod civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.

Totodată, conform art.1448 Cod Civil, transportatorul răspunde pentru distrugerea, pierderea totală sau parțială ori deteriorarea bunului în măsura în care distrugerea, pierderea sau deteriorarea a avut loc între momentul preluării și cel al livrării, precum și pentru depășirea termenului de livrare. (2) Transportatorul răspunde, ca de propriile acțiuni sau inacțiuni, de acțiunile și inacțiunile prepușilor săi și ale oricăror alte persoane la ale căror servicii recurge pentru executarea transportului, dacă acești prepuși sau aceste persoane acționează în exercițiul funcției lor.

În conformitate cu prevederile art. 1449 Cod civil, transportatorul este exonerat de răspundere pentru distrugerea, pierderea, deteriorarea bunului sau depășirea termenului de livrare dacă: d) acestea se datorează circumstanțelor pe care transportatorul nu putea să le evite și ale căror consecințe nu le putea preveni.

Luînd în considerație prevederile legale și înscrisurile anexate la materialele cauzei, s-a constatat că nu există răspundere delictuală civilă față de pîrîtul SRL „Cimpetru” or, prejudiciul solicitat de a fi reparat de către reclamantul SRL „Newline Grains” a fost cauzat de alte persoane în privința cărora de către Direcția de Poliție din or. Jitomir, Ucraina, a fost pornită cauza penală nr. 12019200070000241 pe semnele comiterii infracțiunii prevăzute de art. 185 Cod penal al Ucrainei (furtul).

În această ordine de idei, în baza art. 1448 Codul Civil, instanța consideră că, transportatorul SRL „Cimpetru”, prin intermediul șoferului Catană Ion a executat toate obligațiile ce reies din Contractul de transport și exigențele legale în materie.

Astfel, instanța relevă că nu poate fi reținut refuzul pârâtului ÎM CIA „Transelit” SA privind achitarea despăgubirii de asigurare, deoarece în cazul din speță a survenit cazul asigurat și Asiguratul este în drept să primească despăgubirea de asigurare, or, conform pct. 6.4 din Contractul general nr. CG 0003CH/2019 de asigurare a încărcăturii în timpul transportului (CARGO), Asiguratul are dreptul să

primească despăgubirea de asigurare, sub rezerva tuturor prevederilor Condițiilor generale speciale și clauzelor contractului de asigurare. (f.d. 74 verso, vol. I).

Prin urmare, instanța notează că, pe data de 27.03.2019 a avut loc cazul asigurat prevăzut de Polița de asigurare facultativă a încărcăturilor CARGO, conform căreia, la rubrica riscurile asigurate este indicat pentru toare riscurile.

Totodată, instanța de judecată menționează că persoana juridică SRL „Newline Grains" a încheiat contract de asigurare a bunurilor, achitînd toate taxele necesare, avînd o speranță legitimă că în momentul survenirii cazului asigurat și distrugerii bunurilor asigurate, va fi despăgubit pentru prejudiciile suportate, însă în cazul dat a primit refuz de a fi achitată despăgubirea din diferite motive.

Din considerentele expuse, instanța de judecată concluzionează că în cazul din speță a survenit cazul asigurat și va dispune încasarea de la ÎM CIA „Transelit" SA în beneficiul SRL „Newline Grains", suma prejudiciului în mărime de 9 265 Euro, conform cursului BNM la data de executării hotărîrii.

Cu referire la solicitarea reclamantului SRL „Newline Grains", cu privire la încasarea prejudiciului în mod solidar și din contul SRL „Cimpetru", instața o va respinge ca neîntemeiată ori, conform art. 796 Cod Civil, dacă doi sau mai mulţi debitori datorează o prestaţie în aşa fel încît fiecare este dator să efectueze întreaga prestaţie, iar creditorul poate pretinde fiecăruia din debitori executarea, atunci debitorii sînt legaţi solidar.

Conform art. 797 Cod Civil o obligaţie solidară nu se prezumă, ci se naşte prin act juridic, prin lege sau atunci cînd prestaţia este indivizibilă.

Astfel, instanța de judecată menționează că, necătînd că reclamanta a formulat cerințe față de SRL „Cimpetru" și ÎM CIA „Transelit" SA, prevederile art.796, 797 Cod Civil privind răspunderea solidară la caz nu sunt aplicabile,prejudiciul material în sumă de 9 265 Euro, conform cursului BNM la data de executării hotărîrii lei urmează a fi încasate din contul ÎM CIA „Transelit" SA.

Cu referire la solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Referitor la pretenția reclamantei cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată se reține că, în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut cîștig de cauză toate cheltuielile de judecată, iar potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

În circumstanţele în care în prezenta cauză au fost admise pretenţiile reclamantei, pîrîtul care a pierdut procesul urmează să restituie cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată de către SRL „Newline Grains" la depunerea acţiunii în instanţă de judecată în mărime de 5 800 lei, ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 248 din 25.09.2019, anexat la dosar (f.d.7, vol. I).

Conform art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile
ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

În conformitate cu alin. (1^1) art.96 Cod de procedură civilă, cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Așadar, în ceia ce ține de pretenția reclamantei cu privire la încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, instanța reține următoarele.

Pentru justificarea cheltuielilor de judecată în legătură cu acordarea asistenței juridice de către avocatul Andrei Cebotari a fost prezentată factura fiscă nr. EAA000932407 din 23.09.2019, potrivit căruia avocatului i s-a achitat suma de 5 000 lei (f.d.25, vol. I).

Pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistenta juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată): b) copia de pe facturile de strictă evidentă, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Potrivit Recomandărilor privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobate prin Decizia nr. 2 a Consiliului Uniunii Avocaților din 30.03.2012, la determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță.

În același context, stabilind dacă costul asistenței juridice solicitate de reclamant este rezonabil, CtEDO a luat în calcul noutatea și complexitatea chestiunilor de fapt și de drept puse în discuție (cauza Manole și alții c. Moldovei, 13/07/2010. § 11). Pe de altă parte, dacă cauza este repetitivă și există o jurisprudență bine stabilită în privința chestiunilor disputate. CtEDO a acordat o compensație mai mică pentru asistența juridică (cauza Oprea c. Moldovei, 21/12/2010, § 55).

Astfel, instanța de judecată, reținînd gradul de complexitate a cauzei, noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, volumul de lucru efectuat de către avocatul Andrei Cebotari pe cauza dată, aportul acestuia la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, numărul de ședințe de judecată la care a participat acesta, consideră că cheltuielile de asistență juridică suportate de reclamantă în mărime de 5 000 lei au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, din care considerente le va încasa integral din contul pârâtului/reclamant.

Din considerentele expuse raportate la normele de drept legale, instanța de judecată consideră acțiunea înaintată de SRL „Newline Grains” împotriva SRL „Cimpetru”, Î.M C.I.A. „Transelit” SA privind încasarea prejudiciului cauzat şi a cheltuielilor de judecată întemeiată și va dispune admiterea parțială a acesteia.

În conformitate cu prevederile art.82, 94, 236-241 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „Newline Grains” împotriva SRL „Cimpetru” și Î.M C.I.A. „Transelit” SA privind încasarea prejudiciului cauzat şi a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Î.M C.I.A. „Transelit” SA, cod fiscal *****, cu sediul în *****, în beneficiul SRL „Newline Grains”, cu sediul în *****, cod fiscal *****, suma de 9 265 (nouă mii două sute șaizeci și cinci) Euro, conform cursului BNM la data executării hotărîrii.

Se încasează de la Î.M C.I.A. „Transelit” SA, cod fiscal *****, cu sediul în *****, în beneficiul SRL „Newline Grains”, cu sediul în *****, cod fiscal *****, cheltuielile de judecată pentru: achitarea taxei de stat în mărime de 5 800 (cinci mii opt sute) lei și pentru asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei, iar în total suma de 10 800 (zece mii opt sute) lei.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți în termen de 30 (treizeci) zile, prin intermediul judecătoriei Orhei, sediu Rezina.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul /semnătură/ Veronica Cuculescu

Copia corespunde originalului

Preşedintele şedinţei, Veronica Cuculescu
judecătorul